

TUR001 - TÜRK DİLİ

1. Müşfik Kenter, yaşı tutanların çok eskilerden, ta Kenter Kardeşler'in yazın İstanbul'a turneye gelmelerini hasretle bekledikleri yıllardan beri hayran olduğu bir aktördür. Umut veren genç bir oyuncuydu, beklentileri yanıltmayan büyük usta oldu. Sahnede sahlıydı, karakteri oynamazdı, "o" olurdu. Müşfik Bey, o sahnede sırtıyla bile oynardı, arkası dönükken de karakterin neler hissettiğini bize anlatırdı.

Yukarıdaki paragrafta sözü edilen sanatçının en çok hangi yönü üzerinde durulmuştur?

- a) Oyunculuğu bir meslek olarak görmemesi
- b) Hem eski hem de genç nesil tarafından sevilmesi
- c) Büyük bir hayran kitlesine sahip olması
- d) Uzun yıllar tiyatroya emek vermesi
- e) Yetenekleri ve ustalığıyla büyük bir aktör olması

2. Seslerin ağızdan doğru zamanda ve doğru şekilde çıkması kişinin iyi bir sahibi olduğunu gösterir.

Bu cümlede boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir?

- a) Vurgu
- b) Beden dili
- c) Boğumlanma (Artikülasyon)
- d) Nefes
- e) Tonlama

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu (dil yanlış) vardır?

- a) Hırsızın hiç mi suçu yok diyordu Nasreddin Hoca.
- b) Oğlum ve ben sık sık Sakarya'ya balığa çıkardım.
- c) Satıcı, hatalı ürünün parasını geri iade etmedi.
- d) Siyasi gelişmelerin hükumete nasıl etki edeceği belli değil.
- e) Bir zamanlar ben de deli gibi sevdim, o bana dert ben ona mutluluk verdim.

4. "Farklı konulardaki düşüncelerimi, okurlarımla konuşuyormuş gibi yazarım. Günlük konuşma dili kullanarak herkesin anlayabileceği bir üslupla yazmaya gayret gösteririm. Yazılarımla bilimsel olması gibi bir kaygım yoktur. Okurlarıma sorular sorar, kendi kendime bunlara cevap veririm."

Diyen bir kimse aşağıdaki yazı türlerinden hangisinde örnek vermektedir?

- a) Deneme
- b) Eleştiri
- c) Makale
- d) Söyleşi
- e) Fıkra

5. Kitaplar insanları değiştirir. Bu değiştirme insanın tamamen farklı biri olması anlamını taşımaz. Ancak onun kendini yenilemesi, geliştirmesi, daha donanımlı biri olması anlamına gelir. Bir düşünür, bir kitabı okuyan insan artık onu okumadan önceki insan değildir, derken okumanın insanda nasıl bir etki yarattığını dile getiriyordu. Bu,...

Düşüncenin akışına göre bu paragrafın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- a) okumayla yenilenmenin iç içe olduğunu gösterir.
- b) insanların değişmesinde okumanın yeri olduğunu ortaya koyar.
- c) insanın değişebilmesi için okuması gerektiğini gösterir.
- d) okumanın insanın yaşamına bir şeyler kattığını anlatmaya yeter.
- e) okumaya zaman ayırmanın yersiz bir davranış olduğunu ifade etmeye yeter.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde vurguya göre anlamı değişebilecek bir yer ismi bulunmaktadır?

- a) Ankara, ülkemizin başkentidir.
- b) Çorum sadece leblebisi ile ünlü değildir.
- c) Bodrum bu mevsimde çok sıcak olur.
- d) Bursa ipekli dokumaları ile bilinir.
- e) Adana yemek kültürü bakımından çok ileridir.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- a) Damlaya damlaya derya deniz olur.
- b) Nasıl da büyümüş Gökhan, çok şaşırdım doğrusu.
- c) Kesinlikle bu sınavı kazanma ihtimaliniz yüksek.
- d) Aşk imiş ne varsa bu âlemde .
- e) Onun bu hastalığa yakalanma şansı çok yüksek.

8. Türkçede kelime vurgusu genellikle son hecede bulunur. Ancak bazı durumlarda vurgu başa veya ortaya gelebilir. Aşağıdaki kelimelerden hangisinde böyle bir durum vardır?

- a) Şermin
- b) Selami
- c) Konya
- d) Afganistan
- e) Millet

9. Aşağıdakilerden hangisi "diyafram nefesi" ile ilgili yanlış bir bilgi içermektedir?

- a) Diyafram nefesi doğru nefestir.
- b) Diyafram nefesine alışmak için birkaç gün yeterlidir.
- c) Diyafram nefesi konuşma kabiliyetimizi güçlendirir.
- d) Diyafram nefesini çok az kişi kullanmaktadır.
- e) Diyafram nefesine alışmak için egzersiz şarttır.

TUR001 - TÜRK DİLİ

10. Bir gün içinde yaşadıklarını, o günün sonunda tarih atarak yazan bir kimse hangi yazı türünde örnek vermiş olur?

- a) Anı
- b) Makale
- c) Sohbet
- d) Günlük
- e) Deneme

11. I. Anonim halk edebiyatı ürünlerindendir.
II. Genellikle iyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır.
III. Zaman kavramı belirsizdir fakat olaylar genelde türün doğduğu yer sanılan Hindistan'da geçer.
VI. Masal kişileri her zaman gerçektir ya da gerçeğe uygun özellikler taşır.
V. Çoğu, döşeme adı verilen "Bir varmış, bir yokmuş..." gibi kalıplaşmış ifadelerle başlar.
Yukarıda numaralandırılmış özelliklerin hangileri masal türü için söylenebilir?

- a) I- II- IV
- b) I- II - III
- c) II- III- IV
- d) I- II- V
- e) II- III- V

12. Ozan, ne yapıp edip kendini yeniliyor, şiirin yeni anlatım olanaklarını gözden geçiriyor. Onun şiir çizgisinde değişik dönemler, dolayısıyla, ilk bakışta, birbirine karşıt izlenimi veren yaklaşımlar görüyoruz. Ne var ki şiirlerini dikkatle incelediğimizde, bu dönemlerin incecik ama güçlü bir bağla eklem yerlerinden birbirlerine bağlandığını, birbirinin özsuyla ile beslendiğini fark ediyoruz.

Bu paragrafta sözü edilen ozanla ilgili asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Farklı dönemlerde yazdığı değişik, duygulu, etkileyici şiirleri vardır.
- b) Şiirleri, her okuyuşta okuruna yeni tatlar verir.
- c) Her şiirinde karşıt duygu ve düşüncelerden yararlanarak anlatım olanaklarını genişletir.
- d) Her şiirini, bir önceki şiirinde ele aldığı duygu ve düşüncelerden etkilenecek yazar.
- e) Şiirleri farklı dönemlere ayrılabilir de bu dönemler arasında yine de bir ilişki vardır.

13. Sanatçının tutarlı ve sağlam bir sanat görüşü vardır. Her an esen yenilik rüzgârlarından sarsılmamıştır. Şiirlerinde ilk dizeden, son dizeye kadar aynı ustalık düzeyini sürdürmüştür. Çok küçük biçim denemeleriyle yetinmiştir. Bunu da bir rötuş olarak düşünebiliriz. Çünkü o...

Düşüncenin akışına göre, bu paragrafın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) yenilik ve değişim rüzgârlarından yelkenini şişirmeyi bilmiştir.
- b) şiire duyarlığın nasıl katıldığını kanıtlamıştır.
- c) dilimizin tadını ve olanaklarını duyurmasını bilmiştir.
- d) başkasından etkilenmeyen ve bu ölçüde başkasını etkilemeyen bir sanatçı olmayı bilmiştir.
- e) akımların geçiciliğine, biçimlerin göz boyacılığına kapılmamıştır.

14. Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp, Yahya Kemal Beyatlı gibi şair ve yazarlar İstanbul Türkçesini diye nitelendirirler.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) Unutulmuş miras
- b) Beyaz Lisan
- c) Arkaik Türkçe
- d) Eski Türkçe
- e) En iyi dil

15. Aşağıdakilerden hangisi "dinleme" türlerinden değildir?

- a) Sorgulayıcı dinleme
- b) Yaratıcı dinleme
- c) Pasif dinleme
- d) Aktif dinleme
- e) Eleştirel dinleme

16. Beden dili ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- a) Jest ve mimikler beden dilinin unsurlarıdır.
- b) Sözsüz iletişimdir.
- c) İletişimde sözcüklerden sonra ikinci sırada gelir
- d) Sözlerle uyum içinde olmalıdır.
- e) Bedenin duruşu dik olmalıdır.

17. Aşağıdakilerden hangisi temel dil becerileri içinde yer almaz?

- a) Dil bilgisi
- b) Konuşma
- c) Yazma
- d) Dinleme
- e) Okuma

18. Türkçede biri kapalı diğer ise açık olmak üzere iki türlü e sesi bulunmaktadır. Buna göre aşağıdaki kelimelerden hangisinde kapalı e sesi yoktur?

- a) Betimleme
- b) Merdiven
- c) Çiçek
- d) Mendil
- e) Zeytin

19. Başarılı öğrencilerin özelliklerinden olan etkin dinleme becerisi, onlara ders derste öğrenmelerini sağlar. Öğrencilerin bir ders saatinde öğrenmeleri gerekenleri yeterince öğrenebilmesi için ders saatli dışında en az üç saate ihtiyaç duyulur. Bu yüzden yapılan araştırmalarda da tespit edildiğine göre; insanın doğal süreci olmasına rağmen geliştirilmesi gereken bir beceri alanıdır.

Soru: Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a) Dinleme
- b) Hissetme
- c) İşitme
- d) Görme
- e) Anlama

20. Konuşma dili olarak Türkçe ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- a) B, p, m sesleri dudak ünsüzleridir.
- b) H sesi boğazdan, hırıltılı bir şekilde çıkartılır.
- c) Türkçe her zaman yazıldığı gibi konuşulmaz.
- d) Ğ sesi İstanbul Türkçesinde kaybolmuştur.
- e) Birden fazla A sesi vardır.

21. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu/dil yanlışlığı vardır?

- a) Sakla zamanı gelir zamanı.
- b) El mi yaman bey mi yaman.
- c) Damlaya damlaya göl olur
- d) Harman yel ile, düşün el ile.
- e) El, elin eşeğini türkü çağırarak arar.

22. Aşağıdakilerden hangisinde a sesi uzun söylenmez?

- a) Kanun
- b) Takip
- c) Yarın
- d) Sakin
- e) Şair

23. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- a) Süt dökmüş kedi gibi ne oturuyorsun orada?
- b) Otomobilin aküsü bitmiş, bir türlü çalışmıyordu.
- c) Göğe doğru kanat çırpıp kuşlar hızla oradan uzaklaştılar.
- d) Saçı bitmemiş yetimin hakkını yedirmem diyordu.
- e) Doktor ona iki günde bir, gün aşırı ilaçlarını almasını söyledi.

24. (I) Orhan Kemal'in öykülerinde yabancı sözcükler, hele Batı kökenli olanlar pek azdır. (II) Buna karşılık ilk öykülerinde, Çukurova yöresinin sözcükleri ve tür adları bol bol yer alır. (III) Yazarın başarısı yurt dışında da kabul edilmiştir. (IV) Yapıtlarının tümü bir düzen içinde yayımlandıktan sonra, romanları da taranarak belki bir Orhan Kemal sözlüğü yapılabilir. (V) Özellikle argoya dönük bazı öğeler de böylece ortaya çıkmış olur.

Yukarıdaki paragrafta numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- a) (V)
- b) (II)
- c) (I)
- d) (III)
- e) (VI)

25. Türkçede vurgu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- a) Kelime vurgusu genellikle son hecededir.
- b) Tek heceli kelimelerde vurgu aranmaz.
- c) Cümlede vurgu her zaman yüklemdeydir.
- d) Bir kelimede anlama göre vurgu değişebilir.
- e) Kelime ve cümle vurgusu vardır.